

Hang – betű (Az írás)

Olvasnivaló:

Kéki Béla: Az írás története, Bp., 1971, 1975.

vagy:

Kéki Béla: Az írás története. (A kezdetektől a nyomdabetűig). Bp., 2000.

Az írás fajtái

- Gyakorlati (hétköznapi) írások
- Fonetikus és fonematikus nyelvészeti (át)írások
- Titkosírások
(Svékus Olivér: *Titkosírások*. Bp., 1964, 1989.
Révay Zoltán: *Titkosírások. (Fejezetek a rejtjelezés történetéből)*. Bp., 1978.)
- Stb.

Az írás fejlődése és az egyes írástípusok

- Az írás előzményei
- Az írás típusai:
 - Képirás (piktográfia)
 - Fogalomírás (ideográfia)
 - Hangelakjelölő írás
 - Szótagírás
 - Hangírás

Az írás előzményei

- 1. Tulajdonjegy (billog, bilyog)
- 2. Rováspálca
- 3. Hírvívó bot
- 4. Csomójelek

Az írás előzményei

658	89	254	273	94
E	D	C	B	A

Inka csomójelek

A képírás (piktográfia)

- Az élethűségtől eltávolodott, jelképes rajzok sora

A dakota Téli Krónika

A fogalomírás (ideográfia)

Az elsődleges jelentésén túl is használt képírás (társadalmi közmegegyezést feltételez).

人 'ember'

大 'nagy(ság)'

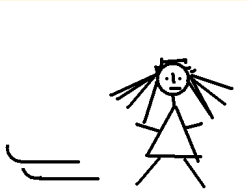
天 'ég'

n-f-r 'lant' — *n-f-r* 'jó'

A szótagírás (szillabikus írás)

Csak hangalakot jelölő „fogalomírás”.

Hieroglif írás Nefertari királynő sírkamrájának falán

A főníciai írás

Ⲁ	ⲁ	Ⲃ	ⲃ	Ⲅ	ⲅ	Ⲇ	ⲇ	Ⲉ	ⲉ	Ⲋ	ⲋ
alef	béth	gimel	dáleth	hé	waw	zajin	héth	téth	jod	kaf	
ökör	ház	teve	ajtó	kapu	horog	fegyver			kéz	tenyér	
Ⲍ	ⲍ	Ⲏ	ⲏ	Ⲑ	ⲑ	Ⲓ	ⲓ	Ⲕ	ⲕ	Ⲗ	ⲗ
lamed	mem	nun	számeth	ajin	pé	sade	qof	rés	sin	taw	
ösztöke	víz	kigyó	hal	szem	száj		fej	fog	kereszt		

A főníciai alfabetum 22 betűje, semita elnevezésük és – ahol tisztázott – a betűnevek jelentése

A görög írás

A betűírások fejlődése

görög: ΑαΒβΓγΔδΕεΕε

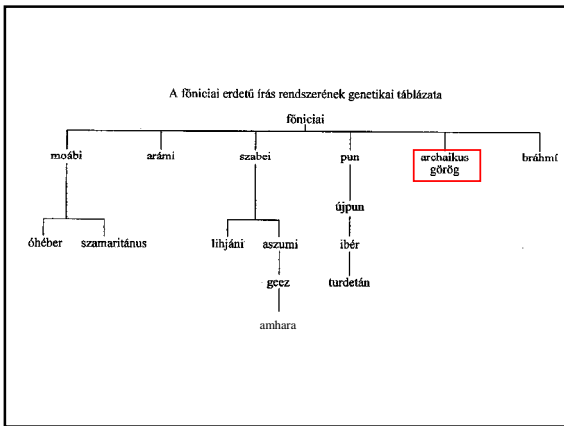
ΑαΒβΓγΔδΕεΕε

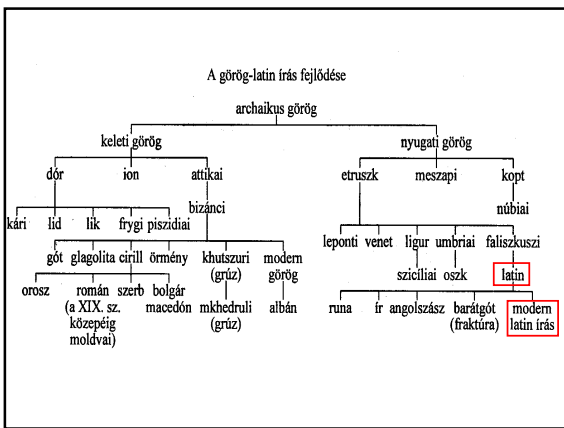
latin: AaBbCcDdEeFf

AaBbCcDdEeFf

círill: АаБбВвГгДдЖжЙйЮюЯя

АаБбВвГгДдЖжЙйЮюЯя

Egy anlgaii etegyem ktuasátaí szenirt nem szimát melyin serenrodbn vnanak a bteúk egy szbóan, az etegyeln ftonos dloog, hogy az esló és az ultosó bteúk a hõlyeükñ Ineegyek. A tbõbi bteú lheet tljees összevabisszásagn, mgiés probléma nlkéül oalvsaható a szveög. Eennk oka, hogy nem ovalusnk el mniedn bteút mgaát, hneam cspáun a szót eszgebéen.
